

tals Virksomhed og forhindre den fra at anbringes i fremmede Værdipapirer, der repræsenterer Foretagenderne.

Hvad der skal anses for et indenlandsk Foretagende, kan desuden ofte være tvivlsomt. Er f. Ex. en Dampskibs fart mellem Kjøbenhavn og Malmø et indenlandsk Foretagende? Er en Jernbane over Lolland-Falster, der ved Dampskibe mødes med Jernbaneanlæg i Holsten, et udenlandsk Foretagende, naar Udførelsen deraf udgaar fra Berlin? Hvorledes skal man betragte danske Skibes Fragtfart i Atlanterhavet? Bortset imidlertid fra saadanne Tvivl, er det meget usikkert, om man vil opnaa Noget paa Grund af de mange Bete, der staa Kapitalen aabne. Indtræffer der til en given Tid Overflod paa Kapital her hjemme, da kan det være ganske naturligt at anbringe den i fremmede Papirer, der skjønnes at staa lavt og derfor frembyde Udfigt til en Fordel foruden Renten; Sigt sker derfor hyppigst, og de fremmede Papirer afhændes ofte snart derefter, naar der bliver andet Brug for Pengene. En slig Kapitalanbringelse kan man vistnok forhindre for den, der ikke vil overtræde Loven; men hvorfor gjøre det? Ved slige smaa Regnestykker vil man desuden ingenlunde holde Kapitalen hjemme, men maasse snarere friste til just at anbringe den udenfor Landet, f. Ex. i den Slags Børs spil, hvor Papirer kjøbes og sælges, uden at det er Meningen, at de skulle leveres, og som derfor ikke rammes af nogen Stempellov.

Man vil derfor vistnok ikke naae sin Hensigt, og de, der f. Ex. vente sig Prioritetslaan til lav Rent, som en af den foreliggende Lovs Følger, ville uden Tvivl tage fejl, hvis man da ikke tillige vilde paalægge Kapitalistene at laane i det Mindste en Del af deres Penge ud mod Prioritet; men sæt nu, at man virkelig, maasse ved mere omfattende og strengere Forholdsregler end de, man alt har indført i Lovforslaget, kunde naae det tilføjede Maal, var det da heldigt? Vistnok ikke. Man vilde opnaa at skabe en kunstlet Tilstand, hvor enten Virksomheden lammedes, eller under hvilken Foretagender kom i Stand, der ikke havde en naturlig Rod i Forholdene,

og derfor ikke vilde svare til Forventningerne; men begge Dese vilde være lige ueheldigt. — Men, man reise ingen Skranke for Kapitalens frie Bevægelse; thi den er een af Betingelserne for en sund Udvikling af Samfundets økonomiske Forhold og en Klude til Velstandens Forøgelse.

Endelig bør det formentlig ikke lades ude af Betragtning, at ved Indtrædelsen af overordentlige Omstændigheder kan det være af stor Interesse for Staten, at der paa private Hænder findes forskjelligartede fremmede Papirer. Medens det nemlig kan anses for givet, at danske Papirer, saavel Statsobligationer som Aktier i Privatforetagender osv., ville falde og det maasse betydeligt under saadanne Omstændigheder, hvorved en Realisation bliver forbunden med store Tab, kan det forudsættes, at en Del af de fremmede Papirer nogenlunde vilde holde deres Kurs. Udbyder nu Staten, der skal bruge Kontanter, et Laan, da kan det med Nøiemlighed forudses, at det vil kunne betale sig for de private Eiere af fremmede Papirer at realisere dem af disse, der have holdt deres Kurs, og købe Obligationer af det danske Laan i Stebet. De fremmede Obligationer blive saaledes en Reserve for Statskassen, der under givne Forhold kan være af stor Bigtighed.

Sluttelig bør der endnu erindres om, hvor ulige den foreslåede Betsatning vil ramme de forskjellige Arter af Værdipapirer. Til Kurser tages intet Hensyn; femprocents og treprocents Obligationer stemples ens, da det kun agtes paa det nominelle Beløb; men heraf vil Følgen blive, at nogle Papirer i Virkeligheden kunne komme til at svare Stempelafgiften indtil 3 Gange eller 2 pCt.

Hvad her er anført, finder imidlertid ikke eller kun i ringe Grad Anvendelse paa saadanne Obligationer, der ere forbundne med Gevinstfordeling. De kjøbes nemlig i Reglen kun af dem, der have Øyst til paa denne Maade at deltage i et Lottespil, som har en eller anden Form, der tiltaler dem. En Betsatning af disse vil derfor ikke kunne gribe forstyrrende ind i Pengemarkedets frie Bevægelse, og en særlig Grund taler desuden derfor. Loven af 6te Marts 1869 § 4 forbyder nemlig her i